

Haber-Yorum

Fiyatlardaki Sürekli Artış, Emperyalizmin Sonuçlarından Biridir!

Haber:

2020 yılından bu yana Kırgızistan'da fiyatlar keskin bir şekilde artış gösterdi. 2023 yılında fiyatlardaki artış oranı bir miktar yavaşlamasına rağmen ancak sürdürülebilir büyüme oranı hâlâ devam ediyor. Uzmanlara göre enflasyon oranı yıl sonuna kadar yüzde 10'a ulaşacaktır. Avrasya Kalkınma Bankası, Kırgızistan'da enflasyon oranının 2024 yılında yüzde 7,8'e ulaşmasını bekliyor.

Yorum:

Kırgızistan ağırlıklı olarak ithalata dayalı bir ülkedir; bu yüzden fiyatların, dünyadaki dalgalanmalardan ve küresel borsalardaki tedavüllerden doğrudan etkileneyeceği açıktır. Dolayısıyla hükümetin gıda alanında Rusya'ya bağımlı olması, daha doğrusu ondan un ve akaryakıt ürünleri alması, bu ürünlerin fiyatlarının istikrarını bir ölçüde garanti altına alıyor ve bunları dünya fiyatlarının etkisinden uzak tutuyor. Diğer bir ifadeyle bu ürünlerin fiyatları, dünyada meydana geldiği gibi bir gecede yükselmeyecektir. Elbette bu "istikrarlı durum" siyasi itaati gerektiriyor. Ancak fiyatlar sürekli artıyor; çünkü ithal edilen kalemler sadece bu ürünlerden oluşmuyor, aynı şekilde ülkemiz, ithalata bağlı bir ülkedir.

Ayrıca fiyatların yükselmesine etki eden faktörlere dış borç ve mevcut kağıt para sistemi de eklenebilir. Örneğin Ekim 2023 sonuçlarına göre devletin borcu 6 milyar 590 bin Dolara ulaşmıştır. Buna 4 milyar 482 milyon Dolar dış borçlar da dahildir. Bu dış borcun büyük bir kısmı yani 1,7 milyar Doları Çin Merkez Bankası'na aittir.

2020 yılı Ekim ayı sonunda Kırgızistan'ın borcu 4 milyar 843,81 milyon Dolara ulaşmıştı; bu da kamu borcunun üç yıl içinde 1,1 milyar Dolar arttığı anlamına geliyor. Devlet borçlarını ödemek için 2010 yılına kadar yılda 10 milyar Soma kadar harcama yapılırken 2015 yılı itibarıyla ortalama 15 milyar Som harcama yapılmıştır. Dolayısıyla son beş yılda ödenen miktar 30 milyar Somu aşmıştır. Böylece bu amaç için 2023 yılının on ayı boyunca 49 milyar Som harcama yapılmıştır. Dolayısıyla borçların kapatılması için 2024 yılında 67 milyar Som, 2025 yılında ise 87 milyar Som harcanmasına karar verilmiştir.

Ayrıca fiyatlar, kağıt para sistemi nedeniyle de yükseliyor; çünkü ihracattan çok ithalatımız var, dolayısıyla ülkeye girenden daha fazla döviz çıkıyor. Bu durum da ülkede kalıcı döviz kıtlığı oluşturuyor ve bunun sonucunda dövizin değeri yükseliyor ve fiyatlar da otomatik olarak artış gösteriyor; çünkü yurt dışından ülkeye giren mallar dövizle satın alınıyor.

Bütün bunlar fiyatların yükselmesine yol açıyor. Tabii ki bu, sömürgeci kapitalist sistemin üzücü bir sonucudur. Dolayısıyla kapitalist sistem değişmediği sürece bu felaket hiçbir zaman son bulmayacak ve insanlar da onun acılarından kurtulamayacaklardır. Bundan dolayı bu kötü durumdan çıkabilmek için Hilafet Devleti'nin kurulması ve dinimizin emrinin tamamlanması gerekmektedir; çünkü insanları bu zulümden kurtaracak ve adil bir sistemi ikame edecek olan sadece Hilafet Devleti'dir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Harun Abdulhak - Kırgızistan